

PŘIVADĚČ V.LHOTY – ŽERMANICE STUPNĚ 2,3,13,16

OBJEDNATEL:

Lineplan, s.r.o.

28.října 1142/ 168

709 00 Ostrava - Mariánské Hory

ZHOTOVITEL:

Doc. RNDr. **Bohumír Lojkásek**, CSc.

Korunní 74, 709 00 Ostrava– Mariánské Hory

LISTOPAD 2017

Bohumír LOJKÁSEK, Korunní 74, 709 00 Ostrava – Mariánské Hory

Autorizace ve smyslu §67 podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., udělena MŽP ČR pod Č. j. 73639/ENV/14, 4763/610/13

Úvod

Biologický průzkum byl proveden na základě objednávky projektanta ze dne 21. 11. 2017. Předmětem terénního šetření bylo zjištění druhové skladby a distribuce zástupců vodní fauny v místech předpokládaných úprav koryta toku a posouzení předpokládané stavební činnosti na dotčenou biocenózu .

1. Vymezení území

Zájmový úseky jsou ve dvou lokalitách. Jedná se o vývary spádových stupňů č. 11 a č. 18 a jejich navazujícího okolí do vzdálenosti 100 m v obou směrech od přelivné hrany a prahu vývaru v korytě přivaděče v katastrálním území Nošovice a Vyšní Lhoty, v okrese Frýdek-Místek v Moravskoslezském kraji.

2. Základní charakteristika lokality předpokládaného zásahu

Hodnocené spádové objekty a úseky přivaděče jsou tvořeny betonovým korytem o šířce ve dně cca 10 m. V době průzkumu korytem protékalo jen malé množství vody, takže jeho omývaná část v převážné délce zájmového úseku nepřesahovala 4 m. Terestrická část koryta je ve svém horním okraji a břehové hraně porostlá autochtonní dřevinnou vegetací s úplným korunovým zápojem. V přivaděči, kromě vývarů spádových objektů chybí dnové sedimenty a pouze v rýhách, vytvořených v podélné ose koryta se vyskytují drobné kameny o zrnitosti do 30 mm, které se uvolnily narušením betonu. V těchto štěrbinách je jediná možnost částečného úkrytu pro menší jedince vodních obratlovců bentické bezobratlé. Jinak je vodní prostředí náhonu, mimo spádové objekty, monotónní a biologicky málo hodnotné. Vývary spádových objektů jsou díky své vysoké úkrytové kapacitě velmi atraktivní pro vodní obratlovce i bentos. Jde o lokality, kde je prakticky soustředěn veškerý život adultních jedinců ryb. Posuzovaný přivaděč je ve směru proti proudu migračně absolutně neprostupný pro vodní organismy. .

3. Základní údaje o záměru investora

Projekty opravy v úrovni realizační PD budou řešit opravu betonových konstrukcí čtyř stupňů, zejména přelivné plochy, křídel a opevnění navazujícího nad a pod stupni. Součástí prací bude návrh obnovy těsnící podzemní clony (provádění injektáží) proti obtékání a vytěžení sedimentů ze dna vývarů. Předpokládá se, že práce na sanacích bude prováděna za převádění vody přes spádové objekty a vyčerpání vody z obou vývarů..

4. Metodika průzkumu

Zoologický průzkum terestrického prostředí koryta toku po břehovou hranu byl proveden zevrubným ohledáním celé jeho plochy. Sledovány byly zejména hnízdní možnosti ptáků a výskyt pobytových znaků vydry říční. Průzkum, zaměřený na faunu vodního prostředí, byl proveden pomocí motorového elektroagregátu Honda EU10i. Druhová identifikace vodních živočichů byla prováděna přímo ve vodě bez jejich vylovení.

5. Výsledky zoologického průzkumu

Raci

V hodnocené trase přivaděče nebyl zjištěn výskyt raka říčního (*Astacus astacus*). V posuzovaném prostředí vývarů spádových objektů však jsou podmínky, které by jeho nárokům vyhovovaly a není vyloučeno, že tyto lokality jsou rakem osídleny. Případná přítomnost raka může být zjištěna až po odčerpání vody, kdy všichni jedinci opouští úkryty.

Mihulovci

V hodnoceném úseku nebyly zjištěny vhodné mikrohabitaty, které by vyhovovaly ekologickým nárokům mihulovců.

Ryby

Během průzkumu bylo zjištěno, že rybí osídlení posuzovaného úseku tvoří populace dvou druhů ryb. Ve spádových objektech byl pozorován ojedinělý výskyt pstruha obecného (*Salmo trutta*) a hojný výskyt **střevle potoční (*Phoxinus phoxinus*)** s přirozenou věkovou strukturou populací.

Obojživelníci

Během průzkumu nebyl zjištěn výskyt obojživelníků

Plazi

Během průzkumu nebyl zjištěn výskyt plazů. Průzkumu podrobené úseky přivaděče a Lučiny nejsou vhodnou lokalitou pro trvalý výskyt plazů.

Ptáci

Během průzkumu byl v lokalitě pozorován výskyt běžných druhů ptáků, kteří jsou svým výskytem vázáni na vodní prostředí. Jednalo se o konipasa horského (*Motacila cinerea*) a konipasa bílého (*Motacila alba*). Předmětný úsek přivaděče není vhodným lovištěm ledňáčka říčního (*Alcedo atthis*) a jiných, na vodu vázaných ZCHD ptáků a koryto neumožňuje jejich hnízdění.

Savci

Přímo v hodnoceném úseku nebyl v době aktuálního šetření zjištěn výskyt pobytových znaků vydry říční (*Lutra lutra*) ani bobra Evropského (*Castor fiber*). Nelze však vyloučit, že vydra přivaděč příležitostně navštěvuje a vývary spádových objektů jsou jejím lovištěm.

6. Možné přímé vlivy realizace záměru na vodní organismy

Při předpokládaných stavebních aktivitách budou přímému fyzickému ohrožení vystavení vodní živočichové. Jedná se zejména o bentos a všechny ryby ve vývarech spádových objektů. Naopak je zřejmé, že při provádění prací nedojde k významnému negativnímu ovlivnění vyskytující se okolní vegetace.

7. Možné nepřímé vlivy realizace záměru na vodní organismy

Nepřímé významné negativní vlivy posuzovaného zásahu na dotčenou biocenózu není důvod očekávat. Je sice zřejmé, že po odtěžení sedimentů z vývarů spádových objektů dojde k dočasnému snížení jejich úkrytové kapacity pro ryby a bentos, ale s ohledem na skutečnost, že se jedná pouze o náhradní biotop v umělém a ryze technickém vodním díle, nelze tyto změny považovat za poškození biotopu původního výskytu.

8. Návrh opatření k minimalizaci negativních vlivů záměru na dotčenou biocenózu

Vzhledem k charakteristice předmětné lokality, která je biologicky málo významná, není důvodu stavbu jakkoliv časově omezovat.

S ohledem na skutečnost, že v posuzovaném úseku byl zjištěn výskyt střevle potoční, je nutné, aby před zahájením prací ve vodním prostředí byl daný úsek podroben záchrannému odlovu ryb. V případě střevle potoční doporučuji její transfer do prvního vývaru nad horní okraj nejvýš položeného staveniště - stupně (16). V případě výskytu raka je nutné, aby jeho jedinci byli kvantitativně odloveni spolu s rybami a převezeni do toku Morávky, odkud mohli být do přiváděče zaneseni vodou v raných stádiích ontogenetického vývoje. V případě skutečného odlovu raka je nezbytně nutné evidovat jeho početnost, stáří a pohlaví a místo cíle transferu, tak jak je obvyklé při manipulaci s jedinci kriticky ohrožených druhů fauny. Tuto manipulaci by bylo potřebné svěřit osobě, která bude vykonávat ekologický dozor nebo bude poučena a za odlov a transfer zodpovědná.

9. Závěr

Na základě terénního průzkumu a posouzení možného dopadu hodnoceného záměru na dotčenou biocenózu předmětného úseku daného umělého vodního toku, jsem dospěl ke stanovisku, že realizace záměru a jeho důsledky po ukončení prací negativně neovlivní stávající silně redukovanou biologickou hodnotu dotčené biocenózy. Z výsledků průzkumu rovněž vyplynulo, že za dodržení stanovených podmínek je záměr akceptovatelný z biologického i ekologického hlediska a jeho realizace s vysokou pravděpodobností negativně neovlivní jedince populací zvláště chráněných ani jiných druhů fauny a nesníží stávající již velmi omezenou ekologicko - stabilizační funkci daného vodního toku.

Z výsledků provedeného průzkumu vyplývá, že zájmové lokality jsou aktuálně prokazatelně obývány jediným zvláště chráněným druhem obratlovců, který by mohl být zásahem negativně dotčen. Jedná se o střevli potoční, která je současně jediným druhem, pro nějž by mělo být požádán příslušný orgán ochrany přírody o udělení výjimky ze zákazu rušení, poškození biotopu a případného usmrcení podle § 56 zákona č. 114/1992 Sb.

V Ostravici 28..11. 2017

Bohumír Lojkásek

Doc. RNDr. Bohumír LOJKÁSEK, CSc.
Vodní ekosystémy,
zoologie obratlovců, ichtyologie
Korunní 74,
709 00 Ostrava-Mariánské Hory
IČO: 64982050